

สถานการณ์พลังงานไทย
(รายไตรมาส)
มกราคม – ธันวาคม ปี 2562

สถานการณ์พลังงานปี 2562

1. สถานการณ์พลังงานปี 2562

สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (สนพ.) ได้จัดทำสถานการณ์พลังงานปี 2562 โดยภาพรวมการใช้พลังงานขั้นต้นเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.2 สอดคล้องกับที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) แถลงตัวเลขอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของไทย (GDP) ปี 2562 ขยายตัวร้อยละ 2.4 เมื่อเทียบกับปีก่อน โดยมีปัจจัยสนับสนุนจากการขยายตัวของการลงทุนและการบริโภคภาคเอกชน และราคาน้ำมันดิบดูไบปี 2562 อยู่ที่ 63.3 เหรียญดอลลาร์สหรัฐ/บาร์เรล ซึ่งปัจจัยดังกล่าวส่งผลต่อสถานการณ์พลังงานของประเทศในปี 2562 ดังนี้

1.1 การใช้พลังงานขั้นต้น

การใช้พลังงานขั้นต้น เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.2 เป็นการเพิ่มขึ้นของการใช้ในส่วนของน้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ และพลังงานทดแทน สอดคล้องกับ GDP ของประเทศ ที่ สศช. แถลงขยายตัวร้อยละ 2.4 ตามการขยายตัวของการลงทุนและการบริโภคของเอกชน และราคาน้ำมันดิบดูไบอยู่ที่ 63.3 เหรียญดอลลาร์สหรัฐ/บาร์เรล ส่งผลให้การใช้น้ำมันเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.7 จากการใช้ในภาคขนส่ง การใช้ก๊าซธรรมชาติเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.1 ตามการใช้ในภาคการผลิตไฟฟ้า และใช้พลังงานทดแทน เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.3 สอดคล้องกับการใช้พลังงานทดแทนในการผลิตไฟฟ้าเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะชีวมวล พลังงานแสงอาทิตย์ และพลังงานลม

การใช้พลังงานขั้นต้น ปี 2562

หน่วย: พันบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน

ชนิด	2559	2560	2561	2562	อัตราการเปลี่ยนแปลง (%)		
					2560	2561	2562
น้ำมัน	798	816	831	845	2.3	1.9	1.7
ก๊าซธรรมชาติ	901	895	883	901	-0.7	-1.3	2.1
ถ่านหิน/ลิกไนต์	357	360	384	342	0.7	6.6	-10.9
พลังงานทดแทน	601	533	551	570	-11.2	3.4	3.3
พลังน้ำ/ ไฟฟ้านำเข้า	40	50	59	54	24.9	17.7	-7.0
รวม	2,697	2,654	2,708	2,713	-1.6	2.0	0.2

1.2 สถานการณ์พลังงานแต่ละชนิด

(1) **น้ำมันสำเร็จรูป** การใช้น้ำมันสำเร็จรูปอยู่ที่ระดับ 144.3 ล้านลิตรต่อวัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.5 โดยมีรายละเอียดดังนี้

- น้ำมันดีเซล** ปริมาณการใช้เฉลี่ยอยู่ที่ 67.4 ล้านลิตรต่อวัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.2 จากการใช้ในภาคขนส่งทางบกที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากราคาขายปลีกน้ำมันดีเซลภายในประเทศยังคงอยู่ในระดับที่ไม่สูงมากนัก อีกทั้งในปี 2562 ภาครัฐมีนโยบายส่งเสริมการใช้น้ำมันดีเซลที่มีส่วนผสมของน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ (B100) จึงทำให้ทั้งน้ำมันดีเซล B10 และ B20 ให้มีราคาถูกกว่าน้ำมันดีเซล เพื่อเป็นการลดค่าครองชีพของประชาชน และแก้ไขปัญหาน้ำมันปาล์มดิบล้นตลาด ทำให้ผู้ใช้รถยนต์ดีเซล และรถบรรทุกที่ใช้ NGV หันมาใช้น้ำมันดีเซล B10 และ B20 ทดแทน ทั้งนี้ ณ ธันวาคม 2562 การใช้น้ำมันดีเซล B10 และ B20 มีการใช้อยู่ที่ 0.7 และ 7.8 ล้านลิตรต่อวัน ตามลำดับ

- น้ำมันเบนซินและแก๊สโซฮอล์** ปริมาณการใช้เฉลี่ยอยู่ที่ 32.2 ล้านลิตรต่อวัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.7 จากการใช้น้ำมันกลุ่มแก๊สโซฮอล์ 95 ตามความต้องการใช้ในการเดินทางที่สูงขึ้นเนื่องจากปริมาณรถยนต์ที่เพิ่มขึ้น อีกทั้งราคาขายปลีกเฉลี่ยน้ำมันเบนซินและแก๊สโซฮอล์ยังอยู่ในระดับที่ไม่สูงมากนัก ส่งผลให้ความต้องการใช้รถยนต์ในการเดินทางในช่วงเทศกาลและวันหยุดต่างๆ อย่างต่อเนื่อง อีกทั้งผู้ใช้รถยนต์ LPG บางส่วนหันมาใช้น้ำมันทดแทน เนื่องจากปัจจัยด้านราคา และความสะดวกด้านสถานีบริการน้ำมันที่ทั่วถึงมากกว่า โดยในปี 2562 การใช้น้ำมันแก๊สโซฮอล์ 95E10 มีสัดส่วนการใช้มากที่สุด ประมาณ 43% ของการใช้น้ำมันเบนซินทั้งหมด มีการใช้เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.0 รองลงมาคือการใช้น้ำมันแก๊สโซฮอล์ 91E10 มีการใช้ลดลงประมาณ 4.2% เนื่องจากผลของราคาขายปลีกน้ำมันที่ไม่ค่อยแตกต่างจากน้ำมันแก๊สโซฮอล์ 95E10 มากนัก

- น้ำมันเครื่องบิน** มีปริมาณการใช้เฉลี่ยอยู่ที่ 19.6 ล้านลิตรต่อวัน เพิ่มขึ้นไม่มากนัก สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจภายในประเทศและเศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัว อีกทั้งการชะลอตัวของจำนวนนักท่องเที่ยวในครึ่งปีแรก โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวจากจีน เนื่องจากผลกระทบของการแข็งค่าของเงินบาท และการแข่งขันของตลาดการท่องเที่ยวในภูมิภาค เช่น เวียดนาม ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย ที่ได้รับความนิยมจากชาวจีนมากขึ้น

- น้ำมันเตา** มีปริมาณการใช้เฉลี่ยอยู่ที่ 5.4 ล้านลิตรต่อวัน ลดลงร้อยละ 10.2 จากภาคอุตสาหกรรมและขนส่ง

การใช้น้ำมันสำเร็จรูป ปี 2562

หน่วย: ล้านลิตรต่อวัน

ชนิด	2559	2560	2561	2562	อัตราการเปลี่ยนแปลง (%)		
					2560	2561	2562
เบนซินและแก๊สโซฮอล์	29.0	30.0	31.1	32.2	3.4	3.3	3.7
ดีเซล	61.9	63.6	64.7	67.4	2.7	1.5	4.2
เครื่องบิน*	17.7	18.4	19.5	19.6	4.2	5.2	0.8
น้ำมันเตา	6.2	5.8	6.1	5.4	-6.8	4.2	-10.2
LPG**	21.9	21.6	20.9	19.6	-1.3	-3.4	-6.3
รวม	136.7	139.4	142.2	144.3	2.0	1.7	1.5

หมายเหตุ * น้ำมันเครื่องบินและน้ำมันก๊าด ** ไม่รวมการใช้ LPG ที่ใช้เป็น Feed stocks ในมีโตรีเคมี

- **LPG โพรเพน และบิวเทน** การซื้อขายที่ระดับ 6,560 พันตัน ลดลงร้อยละ 0.9 โดยการใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมปิโตรเคมี มีสัดส่วนการใช้สูงสุดคิดเป็นร้อยละ 41 เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 7.9 จากราคา LPG ที่ยังอยู่ในระดับต่ำกว่าราคาแนฟทา ทำให้มีความต้องการใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมปิโตรเคมีมากขึ้น รองลงมาคือ **ภาคครัวเรือน** สัดส่วนการใช้ร้อยละ 32 ลดลงร้อยละ 1.8 คาดว่าเกิดจากพฤติกรรมของผู้บริโภคมีการใช้เตาไฟฟ้าและเตาไมโครเวฟเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับยอดขายเตาไมโครเวฟที่เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 14.0 **ภาคอุตสาหกรรม** มีการใช้ลดลงร้อยละ 3.9 สอดคล้องกับสภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัว ขณะที่การใช้ **ภาคขนส่ง** คิดเป็นร้อยละ 16 ยังคงลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2562 ลดลงร้อยละ 12.6 จากการที่ผู้ใช้รถยนต์ LPG บางส่วนหันมาใช้น้ำมันทดแทนเนื่องจากราคาขายปลีก LPG ในประเทศที่ปรับเพิ่มขึ้น ประกอบกับปริมาณรถยนต์ LPG ที่มีแนวโน้มลดลง

การใช้ LPG โพรเพน และบิวเทน ปี 2562

หน่วย: พันตัน

ชนิด	2559	2560	2561	2562	อัตราการเปลี่ยนแปลง (%)		
					2560	2561	2562
ครัวเรือน	2,110	2,151	2,164	2,125	1.9	0.6	-1.8
อุตสาหกรรม	610	650	687	660	6.5	5.7	-3.9
รถยนต์	1,466	1,319	1,170	1,023	-10.0	-11.3	-12.6
อุตสาหกรรมปิโตรเคมี	1,810	2,070	2,496	2,694	14.3	20.6	7.9
ใช้เอง	137	149	102	57	8.9	-31.8	-43.8
รวม	6,134	6,338	6,619	6,560	3.3	4.4	-0.9

(2) **ก๊าซธรรมชาติ** มีปริมาณการใช้อยู่ที่ระดับ 4,752 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.6 โดยเป็นการเพิ่มขึ้นของการใช้ในการผลิตไฟฟ้า สอดคล้องกับอุณหภูมิที่ร้อนขึ้น สำหรับการใช้อำนาจธรรมชาติเป็นเชื้อเพลิงสำหรับรถยนต์ (NGV) ลดลงร้อยละ 11.8 เนื่องจากผู้ใช้รถยนต์ NGV บางส่วนเปลี่ยนกลับไปใช้น้ำมันเนื่องจากราคาขายปลีกน้ำมันในประเทศยังอยู่ในระดับไม่สูงมากนัก และมีความสะดวกด้านสถานีบริการที่ทั่วถึงมากกว่า ประกอบกับผลจากการทยอยปรับขึ้นราคาขายปลีก NGV ตามนโยบายปรับโครงสร้างราคาเชื้อเพลิงให้สะท้อนต้นทุนของรัฐบาล ซึ่งทำให้ราคาขายปลีก NGV ในประเทศปรับตัวเพิ่มสูงขึ้น สำหรับการใช้อำนาจธรรมชาติเป็นเชื้อเพลิงในโรงงานอุตสาหกรรม ลดลงร้อยละ 0.4 และการใช้ในอุตสาหกรรมปิโตรเคมี มีการใช้เพิ่มขึ้นเล็กน้อยร้อยละ 0.1 ตามภาวะเศรษฐกิจของประเทศและการส่งออกที่ชะลอตัว

การใช้ก๊าซธรรมชาติรายสาขา ปี 2562

หน่วย: ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน

ชนิด	2559	2560	2561	2562		
				ปริมาณ	เปลี่ยนแปลง (%)	สัดส่วน (%)
ผลิตไฟฟ้า	2,793	2,719	2,681	2,784	3.9	59
อุตสาหกรรม	694	724	762	759	-0.4	16
ปิโตรเคมี	948	995	1,014	1,015	0.1	21
รถยนต์	278	243	220	194	-11.8	4
รวม	4,713	4,681	4,677	4,752	1.6	100

(3) ลิกไนต์/ถ่านหิน มีการใช้อยู่ที่ระดับ 17,053 พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ ลดลงจากปีก่อน ร้อยละ 10.9

- **ลิกไนต์** การใช้อยู่ที่ 3,527 พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ ลดลงร้อยละ 4.5 โดยร้อยละ 96 ของปริมาณการใช้ลิกไนต์เป็นการใช้ในการผลิตไฟฟ้าในโรงไฟฟ้าแม่เมาะของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) ซึ่งมีการใช้ลดลงร้อยละ 3.5 ตามปริมาณการผลิตลิกไนต์ของเหมืองในประเทศที่ลดลง ทั้งนี้ในปี 2562 มีบริษัทที่สิ้นอายุประทานบัตร คือ บริษัท ลานนาทิวทรัพย์ จำกัด และบริษัท สันติทรานนท์ จำกัด ลิกไนต์ส่วนที่เหลือร้อยละ 4 นำไปใช้ในภาคอุตสาหกรรม อาทิ อุตสาหกรรมการผลิตปูนซีเมนต์ในกระบวนการผลิตปูนเม็ด และอุตสาหกรรมกระดาษ เป็นต้น ซึ่งการใช้ลิกไนต์ในภาคอุตสาหกรรมลดลงร้อยละ 22.5

- **ถ่านหินนำเข้า** การใช้อยู่ที่ 13,526 พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ ลดลงร้อยละ 12.5 จากการใช้เป็นเชื้อเพลิงในการผลิตไฟฟ้าของ IPP และ SPP ที่ลดลงร้อยละ 6.1 รวมทั้งการใช้ในภาคอุตสาหกรรม ลดลงร้อยละ 15.9

การใช้ลิกไนต์/ถ่านหิน ปี 2562

หน่วย: พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ

ชนิด	2559	2560	2561	2562		
				ปริมาณ	เปลี่ยนแปลง (%)	สัดส่วน (%)
ความต้องการใช้	17,887	17,958	19,146	17,053	-10.9	
การใช้ลิกไนต์	4,297	4,108	3,692	3,527	-4.5	100
- ผลิตกระแสไฟฟ้า	4,064	3,938	3,510	3,386	-3.5	96
- อุตสาหกรรม	234	170	182	141	-22.5	4
การใช้ถ่านหิน	13,590	13,850	15,454	13,526	-12.5	100
- ผลิตกระแสไฟฟ้า (IPP/SPP)	5,221	4,891	5,371	5,045	-6.1	37
- อุตสาหกรรม	8,369	8,959	10,083	8,481	-15.9	63

(4) ไฟฟ้า

- **ความต้องการพลังไฟฟ้าสูงสุดในระบบ 3 การไฟฟ้า¹** (System Peak) ของปี 2562 เกิดเมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม ณ เวลา 14.27 น. ที่ระดับ 32,273 เมกะวัตต์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.7 เมื่อเทียบกับ Peak ของปี 2561 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 29,968 เมกะวัตต์ เนื่องจากปีนี้มีความร้อนสูงชันกว่าปีก่อน

- **การใช้ไฟฟ้า²** ในปี 2562 อยู่ที่ 192,956 ล้านหน่วย เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.7 จากการใช้ที่เพิ่มขึ้นในเกือบทุกสาขาเศรษฐกิจ ทั้งนี้ ภาคเกษตรกรรมมีอัตราความต้องการใช้ไฟฟ้าเพิ่มขึ้นสูงสุด สำหรับการไฟฟ้าในภาคครัวเรือนและธุรกิจ คิดเป็นร้อยละ 52 ของการใช้ไฟฟ้าทั้งหมด มีการใช้ไฟฟ้าเพิ่มขึ้นค่อนข้างสูง เนื่องจากในปี 2562 ประเทศไทยเข้าสู่ฤดูร้อนตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ และมีอุณหภูมิเฉลี่ยสูงกว่าปีก่อนประมาณ 1-2 องศา ส่งผลให้เกิดการใช้พลังงานในระบบปรับอากาศ และเครื่องปรับอากาศในภาคครัวเรือนและธุรกิจเพิ่มขึ้น ในขณะที่การใช้ไฟฟ้าในภาคอุตสาหกรรมลดลง โดยเป็นการลดลงของการใช้ไฟฟ้าในอุตสาหกรรมอาหาร เหล็กและโลหะพื้นฐาน อิเล็กทรอนิกส์ สิ่งทอ ยานยนต์ และซีเมนต์ตามภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัว อีกทั้งสงครามการค้าระหว่างสหรัฐอเมริกาและจีน ทำให้การผลิตเหล็กและอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศลดลง

- **การผลิตไฟฟ้า²** ในปี 2562 อยู่ที่ 212,050 ล้านหน่วย เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.7 โดยเป็นการเพิ่มขึ้นของการผลิตไฟฟ้าจากก๊าซธรรมชาติ ถ่านหิน/ลิกไนต์ น้ำมัน และพลังงานทดแทน ตามความต้องการใช้ไฟฟ้าที่เพิ่มขึ้นเนื่องจากอุณหภูมิค่อนข้างสูง ในขณะที่ไฟฟ้าพลังน้ำและไฟฟ้านำเข้าลดลง
- **ค่าเอฟที** ปี 2562 คงที่อยู่ที่อัตรา -11.60 สตางค์ต่อหน่วย คงที่ต่อเนื่องตั้งแต่รอบเดือนมกราคม-เมษายน 2562

ค่าไฟฟ้าตามสูตรการปรับอัตราค่าไฟฟ้า
โดยอัตโนมัติ (Ft)

หน่วย: สตางค์ต่อหน่วย

เดือนเรียกเก็บ	Ft ขยายปลีก	เปลี่ยนแปลง
ก.ย. – ธ.ค. 2562	-11.60	0
พ.ค. – ส.ค. 2562	-11.60	0
ม.ค. – เม.ย. 2562	-11.60	+4.30
ก.ย. – ธ.ค. 2561	-15.90	0
พ.ค. – ส.ค. 2561	-15.90	0
ม.ค. – เม.ย. 2561	-15.90	0

ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สทท.
ข้อมูล ณ วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2563